

siljen da sastavlja sebi bilješke o cijelome svom tehn. postupku na licu mjesta za to vrijeme. Zavisi samo o formi tih bilježaka, da li će sačinjavati bilježnicu (manuale) ili prednacrt (poljski nacrt). Između bilježnice i prednacrt može da bude u tim slučajevima samo ta razlika, što prednacrt mora da bude suvislije i preglednije t. j. za veći opseg i za trajniju svrhu izrađen. Jedino pomoću takova prednacrt moći će ne samo mjernik već i svatko, kome bude do toga stalo, steći uvjerenje, da li su točke, koje su služile mjerničkim operacijama za ishodišta, na mapi uistinu stalne i da li su prema tome nove diobne slike vjerno izmjerene i mapovane. S tim je načinom uvijek moguć dokaz za ispravan postupak na licu mjesta i na mapi; samo tako bi bile mogle tehn. radnje zadružnospovjerenstvenih mjernika steći objektivnu vrijednost katastar. premjera i katastar bi bio mogao ispitati ovakove radnje kao i svoje te ih u cijelosti preuzeti za zemljarinske svrhe. Time bi bilo stvoreno za te radnje potpuno grunt.-katastar. suglasje.

Način tehn. poslovanja, kako ga propisuje spominjana Naredba, koliko je uopće izvediv, ne dopušta mjerniku da dovoljno prouči odnošaj mape s terenom prisiljujući ga na naglu izvedbu nepromišljene još osnove; pače mu otimlje mogućnost da naknadno upoznane pogreške na mapi popravi. A odatle mnogobrojne nesuglasice s katastar. premjerom.

Svi propisi za tehn. djelovanje i civil. i grunt. mjernika, koje sam propise dosad naveo, dopuštaju dakle jedno pretežno stvaranje nesuglasica između gruntovnice i kastastra. Budući da ustanova, stvorena Zakonom od 22. VI. 1902. za komasaciju zemljišta, koja čini časnu iznimku podredivši premjer u komasacijske svrhe tačno svim propisima katastar. premjera, nije do danas izrično protegnuta i na sve ostale tehn. radnje za gruntovnicu, zato ne će moći ni sve tehn. pregledbe i nadpregledbe nacrti za gruntovnicu, kako su propisane, zajamčiti, da su nacrti gruntovnički suglasni s katastar. premjerom ili bolje rečeno sa stanjem faktičnoga posjeda u terenu. (Nastavit će se.)

Закон о Државном Премеру.

Поводом познате неповољне одлуке овогодишњег Конгреса Геометара краљ. С.Х.С. о Пројекту Закона о Катастру и т. д., који је израдила Генерална Дирекција Катастра, истакло је Геометарско Удружење још важније питање закона о Државном Премеру.

Г. Милан Влајковић, адвокат из Београда, који има велику правничку рутину у раду са сељацима и њиховим споровима око непокретности, и ја израдили смо почетком 1919. год. ниже штампани „Први нацрт пројекта за закон о Катастру“, намењен Србији и осталим покрајинама, у којима је потпуна *tabula rasa*, т. ј. где катастра никако није ни било.

Главна одлика овога нацрта је у томе, што скупља у једно надлештво и Катастар и Грунтовницу (Баштинску Књигу), што је одмах могуће у покрајинама, у којима нема традиција у томе погледу.

Далеко је од мене и помисао, да би овај нацрт могао заменити насловни закон или чак и у ужем смислу, да би непопраљен могао бити употребљен само и за „Закон о Катастру“. Мени се само чини, да би оне колеге, који буду радили на новоме пројекту, могли у њему по коју корисну идеју наћи и употребити је, што им ми, г. Влајковић и ја, Инж. Драг. Андоновић, у напред драговољно допуштамо.

1./IV. 1926.

Београд

Инж. Драгомир Андоновић.

Инж. Драгомир Андоновић

Адв. Милан Влајковић.

Први Нацрт Пројекта за Закон о Катастру.

ОПШТИ ДЕО.

Чл. 1.

У целој земљи Држава ће извршити једнообразни катастар свих непокретности, заснован на премеру и процени.

Чл. 2.

Циљ Катастру је: да одреди све непокретности у физичком и правном погледу и да — бележећи све промене, — у свако доба може дати верну слику сваке непокретности и тиме јој створи поуздану основу за хипотекарни кредит, за правилан разрез пореза и за израду карата Србије за све потребе.

Чл. 3.

Извршење катастра у целој земљи ставља се у дужност Министарству Финансија.

Чл. 4.

Овлашћује се Министар Финансија, да у духу овога закона пропише правилнике са детаљним одредбама за најцелисходније извршење одредаба овога закона.

Чл. 5.

Трошак око извршења катастра сноси Држава, па за тим наплаћује од грађана по непосредном порезу.

Од плаћања ових трошкова изузимају се грађани, који плаћају испод петнаест динара непосредног пореза на годину.

Чл. 6.

Имање је скуп непокретности у једној Општини, које припада једном истом сопственику.

Баштина је сваки ма колики део земљишта, састављен од једног или више додирних делова (деоница), а припада једном сопственику и налази се у једној општини.

Баштине, чије су стране дуже од три стотине метара могу бити подељене у више баштина на захтев сопственика или кад то за потребно нађе катастарски Одељак.

У варошима сваки део непокретности, који носи засебан улични број представља баштину, ма да више татквих делова припадају истом сопственику и међу собом се додирују.

Деоница је сваки, ма колики део баштине, намењен једној истој врсти употребе (обrade).

ПОСЕБНИ ДЕО.

1. Омеђавање и обележавање.

Чл. 7.

Свака непокретност пре катастарског премеравања мора бити омеђена на терену и обележена сталним белегама, прописаним овим законом или правилником.

Чл. 8.

Држава, окрузи, срезови, општине, цркве, манастири, разна друштва и приватна лица као сопственици непокретности или њихови заступници дужни су у овоме послу помоћи надлеже по овоме закону и правилнику.

Чл. 9.

Омеђавање и обележавање баштина извршиће државни средски геометри са међарима у присуству и по изјави суседа а уз припомоћ сопственичког и општинског одбора

Чл. 10.

Деонице, кад њих више чине баштину, не ће бити нарочито обележаване на терену.

Чл. 11.

При овоме раду мора бити присутно бар три члана општинског одбора, а треба да буде присутно и бар три члана сопственичког одбора.

Чл. 12.

Сопственички одбор саставља се из:

- а) председника дотичне општине или његовог законског заступника;
- б) десет сопственика непокретности, који у општини станују, — ако се општина састоји из једног села; а

по шест сопственика из свакога села, — ако више села састављају једну општину.

За варошке општине важи то исто замењајућу у овој одредби реч село речју одељак (кварт).

в) Среског геометра дотичнога среза, или у недостатку њега — геометра другога среза, одређеног Управом Катастра, који ће у овоме одбору као стручно лице бити секретар и израђивати пописне листове.

г) најмање два заклета међара, предложена од стране већине осталих чланова овога одбора, а постављена среским катастарским Одељком. Кад више села сачињавају једну општину, онда ће се за свако даље село поставити још по један међар.

Чл. 13:

Чланови овога одбора из тачке б) претходног члана — бирају се од сопственика непокретности у општини простом већином гласова дошавше бар половине укупног броја сопственика. Не дође ли на избор ни половина укупног броја сопственика, — чланове за овај одбор изабраће између сопственика сам Одб р општински.

Овим избором руководи Општински Суд, а он је дужан извршити га у року од месец дана по објави за почетак рада на изради катастра за дотичну општину.

Чл. 14.

Дужности сопственичког Одбора су:

а) да на терену даје обавештења и податке по своме сазнању за изналазак правих сопственика непокретности приликом омеђавања и обележавања и тако спречава, колико је могуће, погрешно убележавање сопственика.

б) да за случај недоласка сопственика или њихових заступника својим сазнањем припомаже привременом одређивању међа њиховога имања.

в) да утиче као познавалац прилика својим саветима на сопственике било да исправе своје међусобне међе, било да дођу до споразума односно међе, коју један другом спори, и да се тај њихов споразум упише у записник и по њему се изврши омеђавање и обележавање.

г) да припомогне при констатовању и привременом омеђавању спорне међе имања међу суседима, који нису могли доћи до споразума.

д) да припомогне констатовању повлашћења, ограничења и свега осталог, што има утицаја на право својине појединих непокретности.

Чл. 15.

Геометар је стручни орган Државе и једино по његовим упуштвима заклету међари извршују омеђавање и обележа-

вање непокретности према постигнутом споразуму дотичних суседа.

Чл. 16.

Геометар ће и приликом обележавања и приликом омеђавања и доцније приликом премера за сваку непокретност унети у пописни баштински лист привремено све податке, који се односе на њу у физичком и правном погледу, а до којих као потребних долази својим стручним радом и обавештењем од сопственика и суседа.

Чл. 17.

Међари ће бити дужни да воде надзор, да се међе и белеге не померају ни пре ни после катастарског премера без наређења надлежних тако, да повреде у овом смислу, које би се учиниле у њиховој општини, пријаве среском катастарском Одсеку, који ће виновнике оптуживати надлежним властима.

Чл. 18.

Дан обележавања и омеђавања има се уобичајеним путем објавити на петнаест дана раније и сопственици позвати, да њему присуствују. Недолазак сопственика не задржава рад омеђавања и обележавања.

Чл. 19.

Приликом омеђавања врши се једновремено и обележавање сталним белегам.

Чл. 20.

По извршеном омеђавању и обележавању сви сопственици, незадовољни овим радом, имају права да у року од месец од дана омеђавања и обележавања дотичног њиховог имања захтевају код среског катастарског Одељка поправку међе, — што ће геометар учинити преко међара, ако се томе не протиои сопственик суседовог имања на међи, чија се поправка тражи; а ако се овај противи, Срески Катастарски Одељак ће слабијега у праву упутити на грађанки спор по чл. 21. овога закона, а оспорени део непокретности привремено омеђити и обележити

Чл. 21.

Да би се о праву својине непокретности, о повлашћењима и ограничењима тога права или о међама спорови извели што пре на чисто, — срески ће Катастарски Одељак слабију странку у праву код спорних случајева још прилик м омеђавања упутити решењем: да у року од месец дана по извршности истога поведе код надлежнога суда спор и њиме докаже своје право; — у противном ће се њихово спорење туђега права сматрати да не постоји,

Ово решење о упућивању на спор подлежи расматрању надлежног Првостепеног Суда као последње инстанције по жалби незадовољне стране, поднете среском катастарском одељку у року од 10 дана од пријема решења, на које се изјављује жалба.

2. Катастарски премер.

Чл. 22.

Премер свих непокретности извршиће на савремени, по мишљењу Катастарске Управе, најцелисходнији начин с обви-ром на тачност, брзину извођења и трошкове, — органи, које као сручне буде одредила иста Управа.

а) триангулација.

Чл. 23.

Да би се обезбедило слагање и довољна тачност пла-нова сви катастарски планови и на основу њих израђене карте морају почивати на државној триангулацији.

Чл. 24.

Триангулација мора имати први, други, трећи и четврти ред са одстајањима преко 20, 20 до 10, 10 до 3 и испод 3 км.

Чл. 25.

Допускају се одступања између опаженог и рачунатог правца за други ред испод 4", за 3. ред испод 15", а за 4. ред испод 25", за накнадне тачке 35".

За основице допушта се средње одступање 1:1000000.

б) Генерални нивелман.

Чл. 26.

Снимање терена у висинском погледу као потребно мора се основати на опшем (генералном) државном нивелману, на чију нормалну нулу, одређену мареграфом у Солуну, морају бити сведене све његове коте.

Чл. 27.

Нивелман ће имати пет реди са обимом полигона, који се крећу приближно од 500 до 300, од 200 до 150, од 80 до 60, од 15 до 10 и најзад испод 8 км.

Одстојања сталних тачака (репера) могу се кретати између 500 и 700 метара.

Чл. 28.

Средња одступања допуштају се по односним редовима $1\frac{1}{2}$ милиметара, $2\frac{1}{2}$ мм, 5 мм. и 7 мм. по км.

в) Детаљно снимање.

Чл. 29.

Детаљно снимање има верно да представи на катастарском плану сваки део терена као и важније предмете непокретности на њему.

Чл. 30.

Тачност за полигоне углове је: $1,5 \sqrt{n}$ минута, где је (n) број свих полигоних углова.

За полигоне стране тачност је: $0,01 \sqrt{as + bs^2}$ за наше прилике (средњи терен) би просечно било: $a = 6$; $b = 0,0075$.

Чл. 31.

На основу репродукција (умножавања) израђују се генерални, општи планови, те и свака општина мора имати карту свога атара у размери 1:10.000 са изохипсама.

Умножени планови се уступају заинтересованима уз наплату прописне таксе.

г) Пробна мерења и одређивања.

Чл. 32.

Да би се апсолутно искључило грубо грешење и обезбедила овим законом предвиђена довољна тачност, — свака врста премера и снимања мора подлежати пробним мерењима и одређивањима на тај начин, што ће се сваки податак добити најмање на два разна начина.

3. Дефинитивно катастрованье.

Чл. 33.

По извршеном премеру свих непокретности у атару једне општине оне се детаљно уцртавају у катастарске планове, који, кад се доврше, излажу се свима заинтересованима на углед и примедбу код среског катастарског одељка за време од месец дана, почев од позива за то објављеног уобичајеним путем у дотичној општини.

Чл. 34.

После овога рока премери, на које није учињен протест имају се сматрати за тачне, (с обзиром на законом допуштена одступања) све док се томе противно не докаже.

Чл. 35.

Сваки протест мора бити предат среском катастарском одељку лично од заинтересованог лица или његовог пуномоћника или природног заступника.

Чл. 36.

На учињен протест у акту, предатом среском катастарском одељку, геометар ће случајне грешке, ако их може да, извиди из самог плана, исправити по могућству истога дана и исправку саопштити и сопственику суседнога непокретног имања, које исправка досеже.

Чл. 37.

Ако је потребно, на геометар ради решења по протесту изађе на лице места — тражиће на потпис акта од лица, које подноси протест, да положи дијурну среском катастарском одељку у року од три дана од нана подношења протеста; после тога полагања дијурне геометар ће у што краћем року, а најдаље за 5 дана изићи на лице места, извршити контролу и грешку исправити, ако постоји, а дијурну вратити ономе, ко ју је положио и исправку саопштити суседу по претходном члану.

Чл. 38.

Ако геометар на лицу места нађе, да грешка не постоји или лице, које је протестовало, не положи тражену дијурну — срески катастарски ће одељак зантересовано лице о томе известити, на које оно има права, да се у року од три дана по пријему истога жали окружној катастарској управи као последњој инстанцији.

Чл. 39.

Тако расправљени премери по учињеним протестима сматраће се за тачне као и они, на које нису учињени протести.

Чл. 40.

Да би се катастром поред тачног премера добило право стање непокретности и у правном погледу, — потребно је, да се сопственици убаштине на сва непокретна имања према извршеном катастарском премери и утврђеним плановима.

Чл. 41.

Да би се ово постигло, суд општински дужан је, да преко овог одбора ово учини код надлежног првостепеног суда за сва непокретна имања у атару своје општине у року од 6 месецу рачунајући за свако имање од дана, када се његов зремер и члан по чл. 34. и 39. овог закона сматра се прецишћен и тачан.

Чл. 42.

За сваку баштину, чије право својине није у спору надлежан општински одбор (најмање три одборника), издаваће у овом року по званичној дужности уверења о својини непокретности у смислу §§ 292.—295. грађ. зак., с обзиром на сва повлашћења и ограничења тога права (изузимајући хипотеке).

Чл. 43.

Ова уверења садржаваће границе и размере непокретних имања, на која се односе, према катастарском плану, чијим знацима биће тачно одређено, и од кога ће копија која имаће обухвата, бити налепљена на уверењу.

Сем тога уверење ће носити потписе сопственика и граничара, или њихових заступника, без примедбе.

Чл. 44.

Оваква уверења потврђена по садржини од надлежне полицијске власти, послаће суд општински надлежном првостепеном суду са потребним преписом, да их овај потврди и да сопственике, у њима означене, за такве прогласи, ако се томе по чему закон не противи, и оригинална уверења по том да пошаљу среском надлежном одељку, а потврђен преписе дотичном општинском суду.

Чл. 45.

Ако се имаће некога сопственика састоји из деоница спорних и неспорних, — у остављеном року по чл. 41. овог закона, убаштиниће се неспорно без обзира на спорно, за које важи чл. 47. овог закона.

Чл. 46.

Спорна права својине непокретности покушаће суд општински да у року од првих 15 дана — рока предвиђеног у чл. 41. овога закона — уклони помирљивим путем међу лицима, која се споре, и пошто њихов споразум стави у записник, потписан од њихове стране, поступиће по чл. 42. овог закона.

Чл. 47.

Кад суд и одбор не може лепим да уклони спор о својини које непокретности, Суд општински ће по мишљењу општинскога одбора спорну страну, слабију у праву, за других 15 дана упутити решењем на грађански спор надлежном суду, кога има повести у року од 15 дана по извршности тога решења, на које се незадовољна страна може жалити у року од 5 дана по пријему истога надлежном првостепеном суду као последњој инстанци.

По окончању овога спора признатога сопственика извршном пресудом, ако томе не стоји на путу што друго по закону, суд општински са одбором убаштиниће по чл. 42. овога закона.

Чл. 48.

Ако је питање о својини непокретности чисто и ван спора, али је у спору какво повлашћење или ограничење тога права, суд и одбор општински издаће уверење по чл. 42. овог зак. и послати га првостепеном суду са напоменом о

томе, шта је у спору по том убаштињењу и с киме; а слабију страну у праву ће упутити на спор по чл. 47. овог закона.

Првостепени суд ће и оваква убаштињења потврђивати с напоменом у потврди о постојећем спору.

(Наставиће се.)

Jedan važni prijedlog, koji se i nas tiče.

Sekcija Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekata u Beogradu izradila je po svome odboru prijedlog, na koji bi se imao obazreti Zakon o Centralnoj Upravi, a radi o tome, da se svi tehnički radovi za državne ili uopće javne svrhe, koji su danas porazbacani u nadležnost 8 raznih ministarstava, skoncentrišu i podrede po mogućnosti jednome jedinom ministarstvu. Evo ekscerpat ovoga prijedloga, kako je objelodanjen u Tehničkom Listu, organu Udruženja Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekata, od 10. februara 1926. god. po Ing. Jovanu Obradoviću:

Radi današnjega nepriličnog rasparčanja tehnič. radova po raznim ministarstvima donose se odluke o pojedinim važnim radovima bez veze i bez obzira na druge tehničke radove, pa je tako izvođenje jednoga smišljenog programa na jedinstveni i najekonomičniji način po državu nemoguće. Te poteškoće valja ukloniti i izvođenje državnih i drugih tehničkih radnja postaviti na jednu jedinstvenu te pouzdanu i pravilnu osnovu. Samo ujedinjenjem tehničkih poslova u jednom ministarstvu može se izbjeći dosadašnja razbacanost i raznolikost u metodama i tehničkim uslovima za obračunavanje i isplatu radova. Jedinstvo sviju grana tehničke struke može biti najbolje provedeno koncentrisanjem i organizovanjem sviju grana na jedno mjesto i to u Ministarstvo Javnih Radova i Saobraćaja.

Ovome Ministarstvu bi imao biti pristavljen Tehnički Savjet, sastavljen od viših funkcionara ovoga Ministarstva i svih onih Ministarstava, koja su zainteresovana u tehničkim radovima, te od predstavnika tehničke i privredne struke. Ovaj Tehnički Savjet imao bi biti savjetodavni i instruktivni organ Ministru u svim pitanjima, koja će se iznositi pred Ministarski Savjet ili pred Skupštinu, a dužnost Tehničkog Savjeta bi bila, da se brine za usavršavanje i unapređenje tehničke struke. Taj Savjet bi dakle bio sastavljen od sviju direktora centralnih direkcija Ministarstva Javnih Radova i Saobraćaja, od predstavnika Udruženja Jugosl. Inženjera i Arhitekata, od predstavnika Inženjerskih, Trgovačkih i Obrtničkih Komora, te od po jednoga predstavnika Ministarstva Poljoprivrede, Vojske, Finansija, Trgovine i Glavne Kontrole — svega oko 20 članova.

Ovi bi se članovi imali sastajati na poziv Ministra Javnih Radnja i Saobraćaja, koji će im predsjedati osobno ili po svome pomoćniku. To bi bile opće sjednice Tehničkog Savjeta, no imala bi postojati i posebna građevinska sekcija Tehničkog Savjeta.

Izvršni tehnički organi Ministarstva Javnih Radova i Saobraćaja bi imalo biti ovih 6 Centralnih Direkcija: 1. Direkcija za željeznice; 2. Dir. za putove; 3. Dir. za vodograđevine; 4. Dir. za mašinska postrojenja; 5. Dir. za nadzemno građevinstvo (izgradnja i regulacija gradova, naseobina, sela, kupališta itd.) i 6. Direkcija za katastar.*)

Ovim Centralnim Direkcijama bi bio podređen potreban broj Oblasnih Direkcija, a jedne i druge bi imale potreban broj pododjeljenja (sekcija).

Ako ne bi bilo moguće, da se svi tehnički radovi skoncentrišu u jednom Ministarstvu Javnih Radova i Saobraćaja, mogli bi se tehnički radovi podrediti i dvjema zasebnim Ministarstvima i to: Ministarstvu Javnih Radova i Ministarstvu Saobraćaja. U tome bi slučaju potpadale pod Ministarstvo Saobraćaja Direkcije za željeznice i za putove.

To je uglavnom kratki sadržaj Prijedloga beogradske Sekcije J. I. i A.

Da bi organizacija Ministarstva Javnih Radova i Saobraćaja, u kome bi bili skoncentrisani svi tehnički radovi, bolje ujedinjavala interese tehničkih struka i državne ekonomije nego dosadašnja rasparčanost tehničkih radova po raznim i mnogim ministarstvima, izvan svake je sumnje; zato mi nije namjera da se upustim u bilo kakovo ocijenjivanje toga savremenog i veoma važnog Prijedloga, no držim za dužnost da ovom zgodom upozorim na jednu sporednu okolnost ovoga Prijedloga, koja je okolnost razumljivo manje bila poznata onoj sredini, iz koje je Prijedlog potekao, nego nama, kojih se izravno tiče.

U Prijedlogu se između Centralnih Direkcija, koje bi se imale osnovati kao izvršni organi Ministarstva Javnih Radova i Saobraćaja, navodi na šestom mjestu i Direkcija za katastar. Da i Direkcija katastra (ispravnije bi bilo zemljarinskog katastra) ima da potpane pod isto Ministarstvo, kome su podređene Direkcije i za sve ostale tehničke radove, sasvim je opravdano, ali se kod toga može ipak da prigovori jednome, a to je ime pa event. prema tome i buduća organizacija ove Direkcije. Ime »Direkcija za katastar« je uvršteno u Prijedlog vjerojatno prema uzoru onih država, u kojima zemljarinski katastar postoji već malne stotinu godina, gdje je katastar poreza radi (u ono vrijeme najpreče državne potrebe) stvarao prve i jedine mape,

*) Opći nacrt organizacije Ministarstva Javnih Radova i Saobraćaja, koji je usvojila na II. plenarnoj sjednici Glavna Uprava Udruženja Jugoslav. Inženjera i Arhitekata, kako je objelodanjen u Tehničkom Listu od 25. IV. 1926., sadrži još jednu Direkciju, a to je 7. Direkcija za pošte i telegrafe.

te mu je fiskalna svrha bila jedina ili barem glavna svrha postojanja, no danas se taj tradicijom posvećeni zadatak katastra pokazuje od više ili manje sporedne važnosti. Baš tehnički dio katastarskih operata poslužuje u većoj mjeri drugim državnim zahtjevima nego zemljarskim, a to su poglavito zahtjevi pravosuda i njemu podređenih gruntovnica (baštinskih knjiga). U savremenoj pravno uređenoj državi imali bi biti zemljarski porezi regulisani uvijek samo legalnim podacima zemljoposjedovnih, kako su pravno provjereni i upisani u gruntovnice. Poznato je, da trigonometr. triangulacija pa premjer gradova i predjeljivanje terenskih oblika, koje radove je izvodio katastar, služe kud i kamo važnijim drugim svrhama, nego što je ustanovljivanje neznatnih individualnih zemljarskih suma. Pa napokon i katastarski popis u Srbiji, koji se u posljednje tričetiri godine počeo pretvarati u provizorni opći premjer, ne ima pred očima samo poreski zadatak, već se nastoji obazreti i na potrebe poljoprivrednih osnova te na buduću regulaciju i kanalizaciju svojih varoši ustanovljujući i terenski oblik — metodom tahimetrijskom pače i preciznom nivelacijom.

Sve ovo bi se moralo imati na umu, kad se bude organizovalo buduće koncentraciono ministarstvo za tehničke radove, a još više, kad se budu organizovali izvršni njegovi tehnički organi — generalne direkcije. Zato držim, da bi se tradicionalna »Direkcija za katastar« imala organizovati u našoj novoj Državi i prema savremenim potrebama, a prema tome da bi ta Direkcija imala dobiti i svoje savremeno ispravno ime, te bi to bila ili »Direkcija za opći premjer« ili »Direkcija za državni premjer« ili — što bi bilo najispravnije — »Direkcija za geodetske radove«. Osim toga bi imao da u Tehničkom Savjetu sjedi bezuvjetno i predstavnik Ministarstva za Pravosuđe.

U Zagrebu, 8. marta 1926.

Stjepan Vesel
katastarski geometar

VIJESTI UDRUŽENJA.

ZAPISNIK

VIII. glavne redovite godišnje skupštine Udruženja Geometara Kraljevstva SHS, održane dne 28. i 29. marta 1926. u Zagrebu.

28. marta na kraljevskoj visokoj tehničkoj školi.

Prisutni: u ime Glavne Uprave predsjednik g. Stevo Vidak, tajnik g. Stjepan Milić, koji ujedno zastupa i odsutnog blagajnika, te član nadzornog odbora g. Slavko Martinić. Beogradska Sekcija (dopisom od 25. marta 1926.) opunomoćila je kao svoje delegate gg. prof. ing. Dragomira Andonovića, ing. Stanuju Nedeljkovića gen. dir. kat., Božu Vladimirovića i Iliju Miladinovića.

G. gen. direktor kat. dao se radi zaprečenosti zastupati po g. Evgeniju Laslu.

Zagrebačka Sekcija zastupana je po gg. Josipu Krizmaniću i Josipu Aliću (dopisom iste od 28. III. 1926.).

Sarajevska Sekcija javlja depešom od 28. III., da delegat ne može prisustvovati uslijed nepredviđenih zapreka, te želi uspješan rad.

Novosadska Sekcija zastupana je po delegatima g. Slavku Martiniću i Bazilu Jerasu (dopisom iste od 23. III. 1926.).

Sekcija Skoplje i Osijek prestala je s radom i nije zastupana.

Sekcije Ljubliana i Split nisu poslale delegata, već su najavile istup iz Udruženja.

D n e v n i r e d :

1) Na pretkonferenci ustanovljeno je, da imadu prema ustanovama pravila i prema uplati članarine pojedine Sekcije i broj glasova i to: novosadska Sekcija ima 37 glasova, zagrebačka 60, a beogradska 9 glasova.

Konstatovano je, da su zaključni računi prema priloženom uvjerenju nadzornog odbora od 25. III. 1926. u Novom Sadu po g. Slavku Martiniću i g. Leopoldu Pivku pregledani i u redu pronadeni.

2) P o z d r a v p r e d s j e d n i k a :

Predsjednik g. Vidak pozdravlja sve prisutne (oko 50 članova), a naročito g. E. Lasla kao zastupnika gen. direktora kat. i predstavnika i šefa drž. geometara g. Ivana Oreškovića. Žali da nema predstavnika policijske vlasti, da i ona prati rad geometara.

3) I z b o r d v a j u t a j n i k a s k u p š t i n e :

Prdsjednik predlaže gg. Saboa i Stjepana Severa, što skupština jednoglasno prima. Predsjednik najavljuje, da prema konstataciji na pretkonferenci može skupštini prisustvovati 106 članova prema čl. 44. i to: Sekcija Zagreb sa 60, Novi Sad sa 37, a Beograd sa 9 glasova. Konstatuje podjedno, da je Sekcija Beograd prestala s radom, ipak je na današnju skupštinu izaslala delegate; jer je uplatila članarinu samo za 9 novih članova, ne može obstojati kao sekција na današnjoj skupštini.

G. Boža Vladimirović tumači razloge nerada beogradske Sekcije. Stari članovi nisu bili svi aktivni članovi naše struke, pa nisu imal smisla za rad. Sada će izabrati nove mladje članove u odbor i organizirat će rad Sekcije, pa da u buduće aktivno sudjeluju. Ako se prima, da oni i danas aktivno sudjeluju, iako nisu Sekcija, onda dobro, ako se to ne prima, bit će kao gosti.

Predsjednik tumači pravila, prema kojima nema prava glasa onaj član, koji nije uplatio članarine za zadnja 3 mjeseca. Pošto je tek danas delegat beogradske Sekcije uplatio članarinu za 9 novih članova, moli predsjednik skupštinu, da ona odluči, da li mogu barem ti članovi sudjelovati na skupštini. Zaključuje se, da mogu.

U ime beograd. Sekcije g. prof. ing. Dragomir Andonović veli, da beogradske Sekcije kao da i nema. Tamo su bile dvije vrste geometara, stariji i mladi. Stariji su bili ratom rastureni dapače i izvan države. Između obiju nije bilo veza. Novija generacija ima volje da radi, pa je primila i upravu od starih. On obećaje, da će biti do mjeseca maja najmanje 30 članova u beogradskoj Sekciji i time će se rad pomlađenim silama nastaviti. »Došli smo, da raspravljamo o vitalnim pitanjima, jer je na propasti cijela struka.« Na koncu moli beogradske mlade drugove, da obećaju, da će svojski raditi na podizanju beogradske Sekcije.

Predsjednik konstatuje, da prema čl. 44. a u smislu čl. 42., jer beogradska Sekcija nema barem 30 članova, ima da se priključi najbližoj Sekciji i to dakako samo za danas, budući da kao samostalna ne može imati svoga delegata. Zaključeno je, da se Beograđani danas priključe novosadskoj Sekciji, koja imade prema tome danas 37 više 9 t. j. 46 glasova.

4) Čitanje zapisnika prošlogodišnje skupštine:

Predsjednik g. Vidak moli tajnika g. Milića, da čita zapisnik prošlogodišnje skupštine, a još prije čitanja samog zapisnika predlaže, da se izrazi brzojavom vjernost i odanost Njegovu Veličanstvu sa slijedećim tekstom:

Kabinetskoj Kancelariji

Njegova Veličanstva

Beograd.

Geometri Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, sa svoje glavne skupštine u Zagrebu, podastiru Prijestolju svoju vjernu odanost.

Glavno Udruženje Geometara.

Skupština prima jednodušno prijedlog predsjednika. Iza toga je tajnik g. Milić izjavivši, da nema zapisnika prošlogodišnje skupštine unešena u tajničkoj knjizi, pročitao zapisnik prošlogodišnje skupštine, kako je odštampan u Glasilu br. 10. i 11. od god 1925., a kako ga je Uprava redigovala na temelju zapisnika na samoj skupštini. Skupština je taj zapisnik primila na znanje.

5) Izvještaj upravnog i nadzornog odbora:
a) izvještaj tajnika Udruženja Geometara Kralj. SHS o radu Glavne Uprave u god. 1925.:

Poštovana gospodo!

Po drugi put mi je čast izvijestiti slavnu glavnu skupštinu o radu Glavne Uprave — sada za prošlu upravnu godinu — o radu, koji na žalost nije okrunjen onim uspjehom, kojemu smo se prema blagohotnoj naklonosti mjerodavnih faktora s pravom mogli nadati.

Prije svega hoću da izvijestim o uspjesima odnosno neuspjesima zaključaka prošlogodišnje skupštine. Kako u svim organizacijama, pomoću kojih se hoće polučiti naučne i stališke ciljeve, tako je i u našoj prvotno pitanje, kojim sredstvima? Gospodjo! Od odobrenog proračuna za prošlu upravnu godinu u svoti od Din 83.052.— zaprimljeno je faktično u našu blagajnu Din 19.996.22, dakle ni četvrti dio. Da se Glavna Uprava držala proračuna i naprema njemu radila, danas bi bili pod stečajem ili barem u prinudnoj nagodbi. S tim materijalnim sredstvima, koja nisu redovito ni pritjecala, nitko ne može očekivati opsežan rad, kakav si je ova provizorna Uprava u početku poslovne godine zamišljala. To sam morao odmah u početku naglasiti, da gg. drugovi bolje shvate, zašto naše djelovanje nije imalo većeg opsega.

Zaključkom svojim, da nitko ne može biti stalno (s mirovinom) namješten i ujedno vršiti civil. geometarsku praksu, nismo sasvim uspjeti, jer Inžinirska Komora stoji na stanovištu, da se to tiče samo državnih odnosno samoupravnih činovnika, dok oni kod vodnih zadržuga, i ako su jednako namješteni, mogu da vrše civilnu praksu, a to gledište zastupa i Gen. Direkcija Katastra. Zašto? Zato, jer su to privatna poduzeća, koja mogu davati svojim namještenicima prilike, da osim svojih redovitih prinadležnosti (koje redovito nadmašuju one javnih namještenika) privrede u svom slobodnom vremenu lijepu svoticu radi udobnijeg života.

Prema tome državna vlast svojim namještenicima uskraćuje priliku, da u slobodnom vremenu privrede sebi ono, što na drugom mjestu daje privatnima, tako da izgleda, kao da vodne zadruge i njima slična poduzeća podjeljuju pravo ovlaštenja. Kada se uzme u obzir, da Država danas ogromne svote troši na subvencije i predujmove vodnim zadrugama, držimo, da bi mogla s pravom voditi neki nadzor i nad njihovim radom odnosno, da bi mogla pitati, na što se troše goleme sume, a da se kraj toga vrlo malo radi, pa bi našla, da se sve te svote bacaju u upravne troškove.

U pogledu terenskog dodatka sastavljaju se od početka ove godine u ministarstvima »pravilnici« glade dodatka tehničkom osoblju za terenski rad. Ova je Uprava odnosnim Ministarstvima (Financija, Agrarne Reforme, Pravde, Poljoprivrede i Voda) bojeći se nepravednih »pravilnika« prema dosadašnjem iskustvu predložila za državne geometre, koji redovito od proljeća do jeseni rade na terenu, kao i za šefove sviju nadleštava, paušalirani dodatak, dok ostalima za dane terenske službe punu drugu dnevnicu, bez obzira na trajanje toga rada. Za sada ne znamo ništa pozitivna, jer je vrlo mučan i dugotrajan posao sastavljanje ovakova »pravilnika«.

U pogledu zatvaranja srednje tehničke škole, odnosno novo otvorene geometarske škole, nije htjela Uprava još jednom podnijeti svoga memoranduma nadležnim faktorima s jednostavnoga razloga, jer nije vjerovala u uspjeh istoga. Država treba velik broj geometara, a kvalitet istih ovisit će o učiteljima njihovim.

Zaključak, da se zamoli oprost od plaćanja taksa, nije ova Uprava provela, jer je bila informirana, da ne bi uspjela, a smatrala je za poniženje, da za bagatelu od 300—400 dinara, koliko se na te taksene marke troši godišnje, moljaka i da bude odbijena. Pošto razvrstavanje geometara, državnih činovnika, do sada nije po našem mišljenju definitivno uređeno, nije ni zatraženo, da se godine službe za polučenje potpune mirovine snize na 30 godina.

Katastar po svojoj naravi pripada financijskom sklopu, te se po mišljenju ove Uprave ne bi ni mogao odvojiti od Ministarstva Financija. Geometri, koji se bave samo izmjerom, (bilo novom, bilo mjerničkom reambulacijom) morali bi biti pod onom upravom, pod kojom je i triangularni ured. Pošto državnu triangulaciju vrši danas Ministarstvo Vojske i Mornarice, to bi geometri te vrsti trebali biti neki civilni namještenici tog Ministarstva, dok bi za specijalne poslove katastra, gruntovnice, agrarne reforme i t. d. ipak morala dotična Ministarstva imati svoje neposredno podvržene geometre. Prema tome se ne bi moglo sve državne geometre centralizirati pod jednim Ministarstvom već samo one, koji stvaraju nove mape (bilo novom izmjerom, bilo mjerničkom reambulacijom). Međutim o tom više kod 8. točke dievnoga reda.

Litografski se zavod negdje rađa u Generalnoj Direkciji Katastra, nu točno ne znamo gdje, pa vas podrobnije ne možemo ni obavijestiti, jer na žalost, nikako nismo mogli saznati o bivstvovanju »Odbora za državni premjer« i ako znamo za njegov »pravilnik o djelokrugu rada«, izdan na temelju člaja 306. financijskog zakona za god. 1922./23. pod brojem 2736. (vidi »Službene Novine« br. 156 od 12. VII. 1923.)

Sekcija Split je pozvana, da sastavi memorandum, radi naziva inžinir-geometar, jer se do sada pitanje kategorisanja nije povoljno riješilo.

Do danas nismo primili taj memorandum.

U pitanju dnevnicata ketastralnih geometara u Zagrebu za ljetnu sezonu 1924. intervenirala je kod Ministra Financija ova Uprava, pa je Generalna Direkcija Katastra odgovorila 27. VI. 1925., da je stvar već u februaru riješena, pa prije nego se obraćamo na g. Ministra, da ju zamolimo za obavještenje. Međutim je ova Uprava početkom ovog mjeseca doznala, da ni do danas nije isplaćena ova dnevnicata, pa je odmah zatražila obavještenje, — zašto i gdje je ta malenkost opet zapela.

Pripominjem, da sam već spreman na put dobio pismo od Generalne Direkcije Katastra br. 1803. od 23. III. 1926., zaveden pod br. 117., kojim se prekorača ton našeg dopisa br. 76. od 18. III. 1926., gdje tražimo opet, da se već jednom dnevnicata isplate, prekorača s napomenom, da nam ne će u buduće moći više da oogovara — i to radi tona u našem dopisu.

(Tajnik čita taj odgovor Generalne Direkcije Katastra a na pobudu g. prof. ing. Andonovića i pismo, upravljeno Generalnoj Di-

rekciji Katastra, da se skupština uvjeri, kako nema to pismo ničega u tonu, radi čega se Glavna Uprava prekorava s napomenom, da joj se više ne će odgovarati na njezine dopise. Skupština to konstatira.

G. Laslo uzima riječ zbog neisplaćenih dnevnica geometrima kod katastralne izmjere u Zagrebu za god. 1924., pa tvrdi, da su dnevnicke bile doznačene i po g. nadzorniku Oreškoviću već podignute, ali je naknadno zatražila Delegacija Ministarstva Financija povrat novca, jer mjesna kontrola nije dozvolila isplatu tih dnevnica na doznačenu partiju.

Predsjednik pita, da li se prima taj izvještaj g. Lasloa. Čuju se glasovi »d j e l o m i č n o«.

Na to uzima riječ g. Orešković i kaže, da nema »d j e l o m i č n o«, te potvrđuje navode g. Lasloa da su novci bili već u njegovoj blagajni, ali ih je morao da vrati, pa drži, da je krivnja na računovodstvu. G. Lelić izjavljuje, da prima izvještaj na znanje samo sa materijalne strane, ali s moralne ne.

Zatim nastavlja tajnik s daljnjim čitanjem svoga izvještaja:

G. Ružički izradila je ljubljanska Sekcija počasnu diplomu, te mu je istu uručila uz hvalu i priznanje za njegov dosadašnji stručni rad. Toliko o zaključcima prošlogodišnje glavne skupštine. Ovom zgodom ne mogu a da ne spomenem čudan zahtjev jedne Sekcije, da se naknadno promijeni zaključak glavne skupštine i da to Glavna Uprava prihvati. Tome se nije mogla ova Uprava odazvati, jer po našem mišljenju Uprava može da izvrši jedan zaključak, kada je uvjerena, da će naškoditi staleškim interesima, nu da mijenja zaključke, zato nema prava.

O daljnjem radu izvijestiti mi je, da je ova Uprava s uspjehom intervenirala radi povrede autorskog prava ovl. civ. geometara, name pozvala na odgovornost jednog ovl. civ. ing. radi kopiranja i potpisivanja nacrti kao svog, koji je nacrt po drugom ovl. civ. geometru sastavljen bio. Konstatiralo se, da je odnosni inženir potpisao nacrt nekvalifikovanome i time od jednog zla napravio dva. Glede materijalne štete sud još nije izrekao osude.

Interesirali smo se kod Gen. Direkcije Katastra, zašto je pustila k ispitu iz komasacionih radnja ovlaštenog civilnog geometra, koji nije imao dvije godine prakse na tom području, pa nam je odgovoreno, da to nije bilo fiksirano točno u »Pravilniku«, pa se to više ne će učiniti. Međutim na našu molbu, da oni ovl. civilni geometri, koji imaju 15 godina državne službe, ne bi morali dokazati 2-god. praksu, a da budu pripušteni tome ispitu, nismo još dobili odgovora, jer je molba novijeg datuma.

Radi tužbe protiv Gen. Dir. Katastra gosp. Ministru, što nije podijelila nakon 15-godišnje državne službe ovlaštenje g. Dembiću, dok je zemljomjeru g. Lajbu dala kao »geodetu« ponovno ovlaštenje, odgovoreno nam je, da je g. Dembić odmah dobio ovlaštenje, čim je zatražio, a g. Lajbu dala je takvo ovlaštenje na temelju starog ovlaštenja, izdanog od Gradjev. Sekcije. Naš upit kod g. Dembića ostao je bez odgovora.

(Tajnik g. Milić dodaje, da g. Dembić ipak nije dobio to najavljeno ovlaštenje i pita, tko znade što poblize o tome.

G. Sever izjavljuje, da je g. Dembić morao praviti za ovlaštenje ispit, koji je i položio i onda je tek dobio ovlaštenje.

G. Laslo kaže, da nisu bili onda na čistu kod Gen. Dir. Katastra, da li se imadu uračunati geometrima, koji su služili pod ugarskom upravom, sve dnevničarske godine ili ne; tumači se naime, da se te godine nemaju uračunati potpunoma u službovno vrijeme.

G. Orešković kaže, da g. Dembić nije imao još 15 godina službe, koje se uračunavaju u službu.

Predsjednik g. Vidakl kaže, da se g. Dembić na njega bio obratio u toj stvari i da on može kazati, da je najveća krivnja za nepodijeljeno ovlaštenje g. Dembiću na g. Krnetiću, jer je g. Krnetić, koji je u ono vrijeme bio referent kod Gen. Dir. Katastra, imao pogriješno mnijenje, da su bili dnevničari isto što i figuranti. (Sveopće negodovanje.)

Tajnik nastavlja s čitanjem izvještaja:

Na našu pritužbu protiv jednoga civilnoga geometra, da potpisuje nekvalifikovanim ljudima nacrt, odgovoreno nam je od Gen. Dir. Katastra, da je to nemoguće kontrolirati, no budu li ovakovi nacrti nevaljani, oduzet će se potpisanome ovlaštenje. Da se tom zlu s uspjehom budemo mogli oduprijeti, treba ishoditi kod nadležnih Oblasnih Dir. Kat., da one nad ovakovim poslovima preko 50 jutara vrše strogu reviziju, a ispod 50 jutara da izašalju reviziju na trošak prijavitelja. Preporučamo taj postupak svim Sekcijama, jer toga se ipak boje dosadanji potpisatelji tuđih nacrti.

Zatražili smo od Gen. Direkcije Katastra, da podvrgne reviziji sve kojekakove diplome »pomoćnika geometara«, pa da nekvalifikovanim licima daje naziv, kakav im prema spremi i spada (crtači).

(G. Laslo izjavljuje na to, da ne zna, kojima se daje ovlaštenje za crtače, jer nema podataka, a g. Lajbu izdano je novo ovlaštenje na temelju prijašnjeg ovlaštenja Gradj. Sekcije. U Direkciji Katastranitko nije znao, da egzistiraju ti pomoćnici geometara. Tajnik nastavlja sa čitanjem izvještaja:)

»Akademsom Klubu Geodetov« u Ljubljani dopitano je na molbu za pripomoć iz »budžetske nemogućnosti« samo 500 Dinara. Budu li bolje prilike, obećana je i veća pripomoć, osim toga im se šalje »Glasilo« besplatno.

(Tajnik primjećuje, da je to karakteristično, jer je sekcija Ljubljana sada najavila istup i osnovala »Društvo Geodetov«, iz čega se vidi shvaćanje solidarnosti za staleške interese. Tajnik nastavlja sa čitanjem izvještaja:)

Borba oko pravilnog kategorisanja drž. geometara bila je zastala nakon žalosnog po nas rješenja Drž. Savjeta, kojim je odbio našu molbu, da se apsolvanti geodetskih kurseva izjednače s potpunim fakultetlijama, te nakon drugog još jednog tipičnog rješenja Drž. Savjeta, po kojemu se odbija žaoba jednoga geodeta zbog uvrštenja u II. Kategoriju, a ovo rješenje citiram doslovno: »Zato što

je struka, u kojoj se je na dan 1. IX. 1923. nalazio, razvrstana po čl. 6. i 7. čin. zak. te čl. 9. u vezi sa čl. I. Odjelka Ministarstva Financija samo u II. Kategoriju, to i kad bi prema žaliočeva odgovarala fakultetskoj spremi, on s obzirom na prednju zakonsku odredbu i svoju struku ne bi mogao biti razvrstan u I. Kat. već samo u II. Kategoriju«. Ovo je riješenje za jednoga geometra agr. reforme, pa se može prema tome zaključiti, da se Drž. Savjet držao onih načela, koja je zastupalo Min. Financija putem Gen. Dir. Katastra.

Prema tome svaki si od nas može misliti, što znače lijepe riječi obećanja, ma i pisane bile. No, gospodo, to još nije sve. Prema izvještaju ljubljanske Sekcije zabranila je Gen. Dir. Katastra putem Deleg. Min. Fin. promaknuće geodeta u 1. grupu II. Kategorije. Ako još tko dvojii o razlozima, s kojih su geodeti u II. a ne u I. Kategoriji, može mu biti sada jasno.

Mjesto da se zbog ovih udaraca skupimo što jače i da zbijemo redove radi odbijanja tih udaraca, dogodilo se ono, čega smo se bojali: kod nas je započelo rasulo. Iza skoplanske ne znamo za život ni beogradske ni sarajevske Sekcije, dok se ona u Osijeku usuprot svih mogućih poduzetih koraka formalno razišla, a ljubljanska i splitska bivša Sekcija je jednostavno radi nerada Glavne Uprave istupila iz našeg Udruženja, da pod imenom »Društvo Geodeta Kraljevine SHS«, izvojšti svoja prava. Zamolili smo ljubljansku i splitsku Sekciju, da taj svoj zaključak odgode do ove glavne skupštine, pa da nakon saslušanja izvještaja ove Uprave svoje odnošaje likvidiraju. Ovom prilikom ne možemo dosta oštro osuditi način postupka koji osiječke toli ljubljanske i splitske Sekcije. Da je jedna ili druga Sekcija upitala, što ta Uprava radi uopće ili u posebnom slučaju, dobila bi bila odgovarajući izvještaj, pa ako ne bi bila zadovoljna s njim, neka bi i sazvala glavnu izvanrednu skupštinu i izrazila nepovjerenje ovoj Upravi, pa bi se lako bila izabrala među nezadovoljnicima druga Uprava. A ne da se bez ikakvih informacija stvaraju zaključci o istupu, razlazu odnosno o osnivanju novog Udruženja, s istim ciljem jednog te istog staleža!

Međutim o tom više u eventualijama.

Memoranduma ljubljanske Sekcije, priposlana u prijepisu, ova Uprava nije mogla usvojiti, jer on ne govori u ime cijelog staleža, a i forma mu nije odgovarala, no ipak je otposlala svima Sekcijama prijepis istoga da svaka sastavi sličan prema svojim prilikama. Iz svih tih memoranduma ova je Uprava bila sastavila jedan, naslovljen na Min. Pravde, Financija, Agrarne Reforme, Poljoprivrede i Voda, Saobraćaja te Šuma i Ruda, kao i na sve političke klubove, čekajući da ga preda u zgodan momenat, dok bi se neke uplívne osobe za te zahtjeve zagrijale bile. Jer, gospodo, nakon toliko već podnešenih bezuspješnih predstavlki ova je Uprava bila mišljenja, da se s novim memorandumom ne može skoro pred mjerodavne faktore izići. Iako smo skeptici i ne vjerujemo više u prazna obećanja, ipak nam sva nada nije propala.

Prema činjenici, da se nalazi kod Ministarstva Agr. Reforme vrlo malo potpuno kvalifikovanih geometara u II. Kat., ima izgleda, da će u najkraće vrijeme biti svi u I. Kategoriji, istina sa ograničenjem do 5. grupe. Ali glavno je, da je led probijen, a stvar nužde će biti a i naše organizacije, da će se to ograničenje morati bar jednom grupom još povisiti, kao što je to i prije za Austro-Ugarske bilo.

Takova borba pak može imati samo onda uspjeha, ako su stručnjaci na okupu i znadu, što mogu zahtijevati, a ne ako stvaraju separatizam odnosno ako se cijepaju po svim svojim nijansama na smijeh i ruglo onima, koji te nijanse na njima ni ne primjećuju.

(Predsjednik g. Vidak izjavljuje, da je g. gen. direktor katastra njemu samom rekao, da je on za to, da geometri dodu u I. Kategoriju, a komisija, koja je razvrstavala, kazala mu naprotiv, da je g. gen. direktor katastra ing. Stanoje Nedeljković bio protiv takova razvrstanja.

Tajnik nastavlja sa čitanjem izvještaja:)

Nadalje je ova Uprava dobila poziv na kritiku »Osnove Zakona o Premjeru, Omedavanju i Održanju Katastra«, te je tu osnovu razaslala djelujućim Sekcijama u Novi Sad, Zagreb, Ljubljani u Split, da joj dadu svoje mišljenje o njoj do 10. o. mj., kako bi Glavna Uprava iz toga stvorila jednoobrazno mišljenje cijelog Udruženja. Osim novosadske Sekcije (bolje rekuć naše Uprave) ni jedna se Sekcija nije tome pozivu odazvala, što znači da je ili ta Osnova ispod kritike ili da se nitko od stručnjaka tih Sekcija nije latio posla. Da je to žalosna pojava, ne treba nam naglasiti, a što je najgore, nadležni mogu pomisliti, da se svima ta Osnova osobito dopala, samo Novosađani da joj ne daju nikad pravo.

(G. Lasló izjavljuje, da je bio svima Sekcijama poslan od strane Gen. Dir. Katastra i izravno projekat zakona na izvještaj i mišljenje.

Tajnik nastavlja sa čitanjem izvještaja:)

Medutim pitanje ćemo čuti kod 8. točke dnevnog reda.

Našem se »Glasniku« prigovara s jedne strane, da ne donša aktuelne stvari, a s druge strane, da ne izvještava članove o ličnim aktuelnim pitanja i t. d. Gospodo, bez novaca ni u crkvu, pa tako je i sa stručnim »Glasilom«. Spomenuo sam, da je budžet prihoda iznosio jedva jednu četvrtinu od preliminaranoga, dakle smo u prvom redu sami krivi; a u drugom redu zamolili smo, ako i preko srca, na temelju prošlogodišnje izjave zastupnika g. gen. direktora katastra, da bi se iz prištednja te Direkcije našla koja svotica za naše »Glasilo«.

Na usmenu intervenciju našeg predsjednika obećano je po starom običaju sve i sva, ali na pismenu molbu nismo dobili odgovora, a kamo li para. Tješi nas, da se nismo prevarili, jer smo to unaprijed znali. Osim toga bilo je nekoliko članaka, koje smo morali s malom svoticom ipak honorirati.

Trošak pojedinog dvobroja je ogroman, anonsa je malo, pa nas je uvijek strah, hoće li doseći rezerva novca za budući broj, a da opet ne iscrpimo blagajnu do zadnje pare.

Dakle iako uvidamo, da se je »Glasilo« trebalo kud i kamo bolje opremiti, nismo uz najbolju volju to mogli učiniti.

Ova je Uprava u prošloj godini održala devet redovitih sjednica te više izvanrednih dogovora u hitnim stvarima. Riješila je 30 pismenih stvari. Intervenirala je svojim delegatima kod nadležnih, radi ishodenja subvencije, radi kategorisanja drž. geometara, radi održanja osiječke Sekcije, nu kako sam već spomenuo sa slabim faktičnim uspjehom.

Sekcije Beograd, Sarajevo i Osijek se uopće nisu javljale dok od drugih nismo prema zaključku prošlogodišnje skupštine dobivali potrebne kvartalne izvještaje o stanju Sekcija.

Stanje blagajne čut ćemo podrobnije iz izvještaja blagajnika, ovdje ću samo spomenuti, da su sveukupni prihodi bili Dinara 19.996.22, rashodi Dinara 19.409.75 tako, da se pokazuje gotovina od Dinara 586.47.

Broj članova ne mogu dati, jer nam Sekcije nisu poslale popis istih izim novosadske, koja ima 37 članova, zagrebačke sa 70 članova, ljubljanske 46 i splitske 35 članova (sarajevske 40 članova, beogradske 40 i osiječke 30 članova).

Pošto beogradska i sarajevska Sekcija uopće nisu udovoljavale svojim dužnostima, ne smatramo ih više za postojeće, pa molimo, da se o tom stvori zaključak.

Kako iz gore izloženog vidite, pod ovakvim prilikama ova Uprava nije uz najbolju volju mogla više uraditi, pa ako je uspjeh minimalan bio, leži za to u prvom redu krivnja u neraspoloženju nadležnih prema nama, a u drugom redu i u nehajstvu sveukupnog članstva prema samom sebi i svom staležu.

Molim, da se taj izvještaj primijeni na znanje i da nam se dade razrješnica.

G. prof. Ing. Andonović Dragomir uzima riječ te kaže, da je po njegovu mnijenju Glavna Uprava Udruženja učinila sve, što je mogla, a mi smo sami krivi, što je tako slabi uspjeh, jer Uprave nismo dosta podupirali.

Predsjednik moli, da se ispriča blagajnik, što nije došao na skupštinu. On nije došao zato, jer nije dobio dopusta od Gen. Dir. Katastra, a Oblasnog šefa nije bilo u Novom Sadu, da bi mu dopust podijelio. (Na to izjavljuje g. Laslo, da je dana generalna dozvola po Gen. Dir. Katastra, da svi šefovi Oblasti mogu dati 4 dana dopusta za prisustvovanje na skupštini.)

b) Tajnik g. Milić čita zatim blagajnički izvještaj:

U blagajnu je zaprimljeno Dinara 19.996.22, a utrošeno je na Glasilo Dinara 15.675.—, ini izdatci Dinara 3.734.75, ukupno Dinara 19.409.75, ostaje u blagajni gotovina od Dinara 586.47, što je po nad-

zornom odboru pregledano i u redu pronađeno dopisom nadz. odbora od 25. marta 1926. g., koji glasi:

Udruženju Geometara Kralj. S. H. S., Novi Sad.

Nadzorni Odbor Glavnog Udruženja pregledao je knjigu blagajne i sve blagajničke priloge, te je pronašao blagajnu u potpunom redu.

U Novom Sadu, 25. Marta 1926. god.

geod. Slavko Martinić v. r.

ovl. civ. geometar.

geod. Leopold Pivk v. r.

ovl. civ. geometar.

Za ilustraciju stanja imovine služi proračun za prošlu godinu, prema kojemu je trebalo da ude u blagajnu:

od članarine	Dinara 31.000,—
a ušlo je samo	„ 19.996.22
dakle je manjak od	Dinara 11.003.78
k tome je ostao stari dug od	„ 42.986.38
te je ukupni manjak prema proračunu	Dinara 53.990.16

To najbolje ilustrira, kako su bile vezane ruke Glavnoj Upravi u materijalnom pogledu, a zbog toga je moralo trpiti Glasilo, jer ono stoji novaca.

Skupština prima na znanje blagajničko izvješće.

6. Odobrenje proračuna za god. 1926./27.

Predsjednik predlaže, da se ta točka odgodi za kasnije, kad se bude odlučilo, hoće li se Udruženje održati ili ne će. Prijedlog se prima.

Nakon toga se zahvaljuje predsjednik na iskazanom povjerenju i moli razrješnicu za Glavnu upravu.

Glavna skupština prima na znanje cijeli izvještaj Glavne Uprave i daje jednoglasno razrješnicu Glavnoj Upravi.

Na sveopću želju predsjednika iza toga skupštini g. Orešković. On predlaže, da se staroj Upravi izda pismena zahvalnica na uloženom trudu oko vođenja Uprave Udruženja, jer su s 19.000 dinara gotovine obavili posao od 80.000 dinara proračuna. Skupština prima taj prijedlog jednoglasno.

Predsjednik g. Orešković drži, da je razumljivo, što se tužilo i žalilo na staru upravu, ali to se je moglo dogoditi samo zbog neupućenosti članova, koji nisu znali u kakvome je položaju bila Glavna Uprava, stoga stavlja na glasanje, da li se ima uzdržati Glavno Udruženje ili ne.

G. Martinić moli da tajnik obrazloži stanje Sekcije Split, Osijek i Ljubljana.

Bivši tajnik g. Milić kaže, da je osiječka Sekcija bila najavila svoj istup već u novembru, ali je bila zamoljena, da odgodi svoj istup do glavne skupštine. Sekcija Split je isto tako bila najavila istup, a pozvana na odgodu istupa do gl. skupštine nije dala ni od-

govora. Ljubljanska Sekcija je izjavila, da nikako ne može odustati od svog koraka.

Čini se, da slovenski geodeti smatraju, da smo im mi drugi kolege balast, radi kojega ne mogu postići I. Kategorije, ali su na krivom putu jer je baš Udruženje tražilo za geodete, da se razvrstaju u I. Kategoriju, a da nije uspjelo, nije krivnja Udruženja, već drugih kompetentnih faktora.

Usprkos svega toga predlaže, da Glavno Udruženje treba da ostane, a onima koji istupaju, možemo reći najblaže, da ih žalimo, jer rade na uštrb cijelog staleža.

Novoosnovanom »Društvu Geodetov« u Ljubljani, osporava se naziv »Društvo Geodetov Kraljevine S. H. S.«, jer u njemu su zastupani u najboljem slučaju samo geodeti Slovenci, a Srba i Hrvata nema, stoga i nemaju prava na naziv S. H. S.

Ako hoće sami da rade, neka rade, ali oni sami neće postići ciljeva za kojima idu, bez Glavnog Udruženja, jer kao samostalno društvo ne mogu predstavljati cijeli stalež već samo svojih 20 do 30 članova, a takovo društvo ne može imati onoliko utjecaja, koliko bi ga imala skupna organizacija svega staleža geometara.

G. prof. ing. D. Andonović kaže, da prema članu 44. Pravila treba 25 članova, da može Sekcija postojati, a članova ima u ovoj dvorani preko 50, dakle dok ima nas, ima i Udruženja, a prema tome Glavno Udruženje treba da ostane i mora da postoji.

G. Milić kaže, da nastaje pitanje, hoćemo li ostati u društvu zajedno s geodetima ili da budu državni geometri za sebe a geodeti za sebe.

G. Šimić, jedan od najstarijih geodeta u Hrvatskoj, izjavljuje, da se samo sjedinjenim silama može nešto postići i to u organizaciji. Kod šumara ima isto tako raznih kvalifikacija kao i kod nas, pa su ipak svi u jednoj organizaciji i složno rade, zato imaju i uspjeha; kod inženjera isto tako. Sada ima već inženjera geodezije, pa ako ti opet budu za sebe, onda ne ćemo nikad ništa postići, jer će se sile cijepati.

G. Martinić, geodeta, izjavljuje u ime novosadske sekcije, u ime dvanaest geodeta te sekcije od ukupnih 37 članova, da svi hoće da ostanu u Udruženju Geometara Kralj. S. H. S.

G. Lelić, geodeta, izjavljuje, da žali kolege geodete, koji su protiv rada sjedinjenim silama i predlaže, da im se to pismeno izrazi i primjećuje, kako smo šaljivo izgledali do sada, dok smo bili zajedno, a kako će tek biti u buduću, ako budemo nastupali svatko za sebe po gradu kvalifikacija.

G. Milić čita zaključak stare Glavne Uprave, koja je protiv razlaza, nadalje čita, što pišu pojedine Sekcije Split i Ljubljana.

G. Vukovojac predlaže, da se svima Sekcijama javi, što su drugovi ovdje iznijeli i ako ostanu kod svoga prvobitnog zaključka, da istupaju, da im se učtivo izjavi, da ih žalimo. Glavno će Udruženje geometara i dalje postojati.

G. prof. ing. D. Andonović kaže, da je i on inženjer, ali zato ipak ne diže nosa i kolege s manjom kvalifikacijom ne gleda s omalovaženjem — inteligentan čovjek ne će toga nigdje naglašivati. Opaža, da su se nekoji ljudi grupisali radi civilne prakse i da gledaju u svakom drugu konkurenta.

G. Vidak pita, koliko puta treba da izilazi Glasilo, i da li smo tako jaki, da izdajemo Glasilo, jer svako zdanje stoji oko 2000 dinara

G. Laslo predlaže, da Sekcije dadu 75% članarine Gl. Upravi, jer je njima dosta 25% za svoje potrebe.

G. Milić predlaže, da seo stane kod 50% doprinosa, a da Sekcije sav neutrošeni novac dadu Glavnoj Upravi na raspolaganje, jer Sekcije ne trebaju stvarati kapitala i rezerve.

Skupština taj prijedlog prima.

G. Milić nadalje predlaže, da izađu 4 dvobroja Glasila za ovu godinu, a za to bi morala jamčiti nova Uprava. Pojedini dvobroj stoji oko 2000 Dinara. Obrazlaže to sa slijedećim računom:

Stalnih članova možemo računati za Sekciju Zagreb 60, za Novi Sad 37, Beograd 30 i za Sarajevo 40, što čini ukupno 167 članova po Dinara 60.— (t. j. 50% godišnji doprinos od ukupnog prihoda iznosi Dinara 10.020). Ako Sekcije dadu još i višak, onda je potpuno osigurano izlaženje 4 dvobroja Glasila. Samo se mora umoliti Sekcije, da redovito šalju novac i to barem u četvrtgodišnjim obračunima.

G. Vidak, bivši predsjednik Udruženja, ističe, da su prošle godine na Glasilu saradivala slijedeća gospoda: g. gen. dir. katastra ing. Stanoje Nedeljković i kat. geometri Stjepan Vesel i Artur Podvinec, pa im izrazuje svoju zahvalu. Podjedno ističe, da za budući broj Glasila imade materijala, samo manjkaju raznolike vijesti.

U jedan sat zaključuje predsjednik g. Orešković sjednicu i uriče nastavak za 15. sat na istom mjestu.

Nastavak u 15.20 sati.

Predsjedničko mjesto zauzima na molbu skupštine stari predsjednik g. Vidak.

7. Izbor časnika.

Predsjednik predlaže u kandidacioni odbor za izbor časnika gg. Stjepana Milića, Iliju Miladinovića, Stjepana Šimića, Josipa Alića, Stjepana Severa i Budislava Božića.

G. Lelić predlaže, da se uzme u obzir kod izbora časnika i druge drž. geometre i civilne geometre, da se izbjegnu trvenja. Skupština prima taj prijedlog.

G. Vukovojac predlaže, da Glavna Uprava Udruženja bude u Zagrebu. Skupština prima taj prijedlog jednoglasno.

G. Alić predlaže, da se biraju dva tajnika, a predsjednik obrazlaže, da se to protivi pravilima.

Nakon sporazuma ulazi kandidacioni odbor i predaje predsjedniku sastavljenu listu časnika.

Predsjednik g. Vidak javlja rezultat vijećanja kandidacionog odbora, te pročitavši listu časnika moli skupštinu, da se glasa per acclamationem, što skupština jednoglasno prima. Prema tome izabrana je slijedeća Uprava Udruženja:

za predsjednika g. geod. Milan Kurent, ovl. civ. geometar, Zagreb, Duga ulica br. 5/I.,

za prvog p. predsjednika g. prof. ing. Dragomir Andonović, Beograd, Brankova 23,

za drugog p. predsjednika g. Stjepan Sever, v. geom. grada Zagreba,

za tajnika g. Josip Krizmanić, inšpektor Agr. Reforme, Zagreb, za blagajnika g. Šimo Ralić, arhivar mapa, Zagreb,

U Nadzorni Odbor biraju se gg. Stjepan Vesel, kat. geom., Zagreb, geod. Nikola Lelić, civ. geom., Petrinja i Stevan Vidak, ovl. civ. geom., Novi Sad.

U redakcioni odbor Glasila Geometara biraju se:

gg. Stjepan Vesel, Simo Ralić, Stjepan Sever i Josip Krizmanić.

Predsjednik g. Vidak zahvaljuje na ustrpljenju i moli novu Upravu, da zauzme svoja mjesta.

G. prof. ing. D. Andonović prima ovu dužnost, te hvali na iskazanom povjerenju i zauzima predsjedništvo.

8. Projekat zakona o katastarskom premjeru, omeđavanju, klasiranju i održavanju katastra.

G. Milić čita dopis Generalne Direkcije Katastra, kojim je poslan projekat zakona na mišljenje Glavnoj Upravi.

Glavna Uprava poslala je taj projekat zakona na ocjenu Sekciji Zagreb, Sarajevo i Split, te konstatira, da nijedna Sekcija nije poslala svog mišljenja. Zatim čita projekat zakona o držav. premjeru, kako je poslan od Gen. Dir. Katastra.

G. profesor ing. Andonović predlaže, da se diskutuje u načelu o tome projektu.

G. Alić izjavljuje, da je Sekcija Zagreb dobila taj projekt zakona službeno putem Deleg. Min. Financija, te čita odgovor, koji je Sekcija opet službenim putem poslala Gener. Direkciji Katastra. Budući da nema prisutna tajnika Sekcije Zagreb, g. Podvinca, ne može kazati, da li je Sekcija Zagreb primila isti projekt i od Glavne Uprave ili nije, jer njemu to nije poznato.

Predsjedničko mjesto zauzima g. Stjepan Sever, II. p. predsjednik.

G. prof. ing. Dragomir Andonović, pošto je čuo projekt zakona, koji je sada pročitao, izjavljuje se u načelu o predloženom projek-

tu zakona, veleći, da nema mnogo da kaže o tome zakonu u načelu, jer je to nedonošće, o kojem se ne može debatirati, pa drži, da ga se vrati u mjesto rođenja. Žali, da je takav prijedlog zakona potekao baš iz Beograda.

G. Vidak predlaže, da se izašalju po Glavnoj Upr. Udruženja delegati u Gen. Dir. Katastra, da tamo zakon redigiraju, a trošak za to će valjda moći podmiriti Gen. Dir. Katastra.

G. Milić drži, da treba sastaviti zakon po Gl. Udruženju i da ga posebna deputacija odnese u Gen. Dir. Katastra i tamo obrazloži.

G. Laslo se ne može zadovoljiti s izjavom g. prof. ing. Andonovića, jer se nijedna Sekcija nije na taj način izrazila o tom projektu zakona, t. j. da ga se jednostavno odbaci, pa drži, da je svakako za diskusiju podesan.

G. Milić izjavljuje, da novosadska Sekcija nije podnijela svoga izvještaja i mišljenja i da je ona zaključila, da se ne može staviti na diskusiju ovaj projekt zakona.

G. Vladimirović protestira na izjavu g. prof. ing. Andonovića, pa ga poziva, neka on iznese svoj prijedlog zakona na kritiku, a ne da ovaj projekat zakona jednostavno bagateliše i odbije.

G. prof. ing. Andonović drži, da baš mi moramo biti pobornici, da se taj zakon donese, pa žali da u ovih 7 godina nije donešen zakon po toj Gen. Dir. Katastra. Drži, da ne može Udruženje sada iz džepa da izvadi zakon, kada ga nije jedno državno nadležstvo ni za 7 godina smoglo da izradi. Stoga predlaže, jer je želja Udruženja da se zakon donese, da se u tu svrhu izvrši anketa od svih onih, koji su se bavili tim pitanjem, a pogotovo da se uzmu u obzir već postojeće organizacije katastra, koje postoje u pojedinim dijelovima naše Države već od prije, jer je to krupno pitanje, koje se ne može da riješi sa ciglih 17 članova.

G. Laslo izjavljuje, da se je predsjednik Deželnog Sodišća u Ljubljani, a poznati stručnjak u tim stvarima, povoljno izrazio i o tom projektu zakona, a to je za njega mjerodavno.

G. Lelić primjećuje, da je uvidio iz cijele debate nešto, što ga smeta, a to je, da su pojedine Sekcije radile u toj stvari samostalno bez Glavnog Udruženja, pa drži, da bi morala Uprava pozvati Sekcije, da u buduće ne rade ništa mimo Gl. Udruženja, jer da su Sekcije tako radile, bila bi se postigla jednodušnost, i cijela bi debata otpala. Stoga zamjera Sekcijama što su radile samostalno bez znanja Gl. Udruženja t. j. mimo njega.

G. Milić, bivši tajnik Udruženja, izjavljuje, da su Sekcije bile upozorene, ali one se nisu dobivenih uputa držale, već su radile mimo Gl. Udruženja.

G. Vukovojac na primjedbe druga g. Lelića predlaže, da nam je nuždan zakon o premjeru, stoga drži, da bi Udruženje trebalo donijeti svoj prijedlog i dati poticaj, da se taj zakon što prije donese, t. j. trebalo bi da se izašalju delegati.

G. Alić izjavljuje, da je zagrebačka Sekcija tangirana izjavom g. Lelića, jer je direktno odgovorila na Gen. Dir. Katastra o prije-

logu zakona. To je učinjeno s razloga, što je nacrt zakona prispio zagrebačkoj Sekciji službenim putem preko Deleg. Min. Financija, pa je tim putem morao otići i odgovor.

G. Lelić predlaže, neka Sekcija Zagreb ispravi taj prestup i neka ne desavuiše Gl. Uprave, već nade način, kako će povući svoje nekorektno donešeno izvješće.

G. Milić čita dopis od 13. II. 1926. g., kojim je Gl. Uprava poslala taj projekt zakona svim Sekcijama na mnijenje i izvještaj.

G. prof. ing. Andonović nadopunjuje zamjerku g. Lelića i predlaže, da skupština donese svoj zaključak u tom predmetu.

G. Milić predlaže, da se zaključi, da je zakon manjkav i da se odbije, a Gl. Uprava da sastavi novi zakon i isti dostavi na pretres Gen. Direkciji Katastra, a ova da ga opet nakon svojih primjedaba podnese na naknadno mišljenje Gl. Upravi Udruženja.

G. Vladimirović tvrdi, da je to kontra-prijedlog g. ing. prof. Andonovića.

G. Sever kao predsjednik predlaže, da se sastavi odbor od 3 lica, da stilizira u tom pitanju zaključni prijedlog, koji bi se imao da stavi na glasanje. U taj odbor predlaže g. prof. ing. Andonovića, g. Vladimirovića i g. Milića.

G. Milić protestira, da ulazi u odbor g. Vladimirović, koji nema prava glasa, jer nije član Udruženja.

G. Vladimirović izjavljuje na to, da nema ništa protiv toga, ako ne uđe u odbor.

G. prof. ing. Andonović predlaže, da se popuni odbor s gg. Viđakom i Alićem. Skupština prima taj prijedlog.

Završni prijedlog odbora.

Na godišnjoj skupštini Geometara Kralj. S. H. S. diskutujući o predloženom projektu zakona o kat. promjeru, omeđavanju, klasiranju i održanju katastra pronašlo je Udruženje Geometara, da se ovaj zakonski projekt ne može pretresti u detaljima, nego će Udruženje po svojim stručnjacima predložiti Gen. Direkciji Katastra svoj projekt zakona o općem drž. promjeru s preporukom, da ga ona nakon pretresa prihvati i predloži Zakonodavnom Odboru.

G. Vladimirović daje svoje odvojeno mišljenje.

G. Martinić primjećuje, da smo se sastali, da donosimo zaključke a ne da dajemo odvojena mišljenja.

Odvojeni prijedlog g. Vladimirovića.

Ovaj projekt zakona će Geometarsko Udruženje dopuniti svojim projektom, koji će preko svojih stručnjaka izraditi i Gen. Dir. Katastra dostaviti, jer Udruženje ovaj zakon smatra svojim bitnim pitanjem u pogledu svoje struke i u pogledu svojih interesa.

Predsjednik stavlja na glasanje I. završni prijedlog Odbora.

Skupština usvaja taj prijedlog jednoglasno sa 106 glasova, a g. Vladimirović nema glasa, jer nije član Udruženja.

6) **Odobrenje proračuna za god. 1926.** (Odgodeno prije podne na prijedlog predsjednika g. Vidaka).

Predsjednik moli g. Milića, da donese prijedlog o proračunu za god. 1926.

G. Milić iznaša, da imademo stalnih 157 članova, na koje se može računati, da će plaćati članarinu, pa bi prema tome Gl. Udruženje moglo računati s prihodom od Din 20.000.—, ako se i nešto duga utjera. Prema tome bi se moglo utrošiti oko Din 15.000 za Glasilo a Din 5.000.— za ostale potrebe Uprave. Skupština prima taj proračun na znanje.

G. Martinić predlaže, da se dugovi utjeruju i moli, da u tom pogledu današnja skupština stvori zaključak.

G. Vidak predlaže, da se dugovi utjeraju putem advokata.

G. prof. ing. Andonović razlaže, da po pravilima iza 6 mjeseci prestaje biti članom, tko ne plati članarine, i ima se brisati.

G. Vukovojac predlaže blaži postupak.

Predsjednik g. Sever predlaže konačno, da se postupi po pravilima: dužnici neka se opomenu dva puta, a iza toga neka slijedi brisanje po pravilima i predaja dužnika advokatu na utjeranje duga. Skupština taj prijedlog prima.

G. Vidak predlaže, da se tačka 9. dnevnog reda raspravi sutra dne 23. III. Prima se.

Predsjednik g. Sever najavljuje, da će se skupština održati sutra u prostorijama katastarske izmjere, jer je u ovoj dvorani sutra predavanje i time zaključuje skupštinu u 18.45 h.

Nastavak 29. marta u 9 sati.

G. Martinić predlaže, pošto nema p. predsjednika g. prof. ing. Andonovića, da zamolimo starog predsjednika g. Vidaka, da preuzme predsjedništvo, dok ne dođe p. predsjednik g. Andonović. G. Vidak preuzima predsjedništvo.

Poduzimanje koraka o razvrštavanju geometara u I. Kategor.

G. Vidak razlaže akciju, koja je poduzeta, da geometri dođu u I. Kategoriju. Od strane Gl. Udruženja poduzeti su svi koraci, da se obezbijedi geometarski stalež, t. j. da geometri dođu u I. Kategoriju, pa ćemo samo na taj način dobiti podmladak, koji nam je potreban u našoj struci, a jer se osjeća pomanjkanje geometara u svim strukama a pogotovu u agraru, to je potaklo g. Min. za Agrarnu Ref., da se zauzme za naš memorandum, te je njegovim zauzimanjem pristala i Gen. Direkcija Katastra, da se geodeti uvrste u I. Kategoriju do 5. grupe. Splitska Sekcija podnijela je poseban memorandum za geodete, da se uvrste u I. Kategoriju a za gen. direktora katastra je predložila, da bude uvršten u 2. grupu I. Kategorije.

G. Vladimirović izjavljuje, da je gen. direktor to odbio za svoju osobu.

G. Laslo izjavljuje, da je njemu rekao g. gen. direktor katastra, da g. Min. Financija nije primio prijedloga, da geometri dođu u I. Kategoriju, akoprem nije tome protivan, jer nema za to financijske mogućnosti.

G. Vidak izjavljuje, da mu je poznato, da je g. Min. za A. R. prihvatio taj prijedlog i preuzeo na sebe, da prođe u Financijskom Odboru.

G. Milić čita dopis Gen. Direkcije Katastra od 24. III. 1926., gdje ista izjavljuje, da pristaje, da geodeti s 4 semestra dodu u I. Kateg. 5. grupu, ali s ograničenjem, ako tko nema pun fakultet, da ostaje dvije godine dulje u pripravnoj i pomoćnoj grupi. Ujedno obećaje, da će dalje potpomagati tu akciju.

G. Milić drži, ako se nametne to ograničenje, t. j. dulja služba, od dvije i dvije godine, dakle ukupno 4 godine, da se onda ne bi smjelo ograničavati napredovanje s 5. grupom, jer tom dužom praksom i službom se izjednačuje kvamifikacija.

G. Laslo tvrdi, da niti inženjeri nisu u 2. i 3. grupi, već samo jako malen broj njih, a dapače nisu ni načelnici, pa moramo uzeti to u obzir i praviti neku razliku.

G. prof. ing. Andonović tvrdi, da ljudi, koji imaju maturu i dvije godine fakulteta, moraju imati ista prava kao i puni fakultet-lice, jer dvije godine dulje prakse vrijedi više nego dvije godine škole, stoga drži, da ne treba biti dva ograničenja t. j. dulja služba u pripravnoj i pomoćnoj grupi i k tome još zatvaranje napredovanja dalje od 5. grupe.

G. Alić predlaže, da nova Uprava poduzme analogne korake sa starom, te da ponovi poduzete već korake.

G. Vidak predlaže, da nova Uprava izvidi dosadašnji rad i da u tom smislu dalje nastavi sa svojim radom.

G. Milić drži, da bi se dosadanji memorandum još jednom podnio svim nadležnim faktorima.

G. Jovanović se žali, što se u memorandumu tvrdi, da absolventi beogradske srednje škole nisu sposobni za veće radove. On drži, da imaju oni istu spremu za praktični rad kao i drugi kolege, pa bi zato imali i oni pravo na I. Kategoriju.

G. Milić tumači, da je mišljeno u memorandumu pod tim većim radovima astronomsko mjerenje i triangulacija višega rada, a nije mišljeno, da ih se zapostavlja kao nespremlne geometre.

G. Jugović napominje, da g. gen. dir. katastra nije propustio na ispitu ni jednog kandidata, koji nije bio sposoban, a to se vidi, što je od 50 kandidata samo 14 njih prošlo na ispitima, stoga moli ispravak memoranduma onamo, da se njih ne smatra pomoćnicima u III. kategoriji vić geometrima.

G. Milić čita dopis beogradske Sekcije za ilustraciju, koga ta Sekcija smatra geometrom i kakav rad od njega očekuje. Iz toga dopisa se vidi, kakvim omalovažavanjem govore potpisnici o geometrima, nadalje se navadja u dopisu, da se od g. gen. direktora katastra zahtjeva veće znanje nego li od običnog geometra, jer on mora znati da premjeri ne samo dva do tri hektara već na milijune hektara.

Članovi beogradske Sekcije, osuđuju pisca tog dopisa i žale, da im je kolega, s tim više, što nije bio ovlašten da govori u njihovo ime.

G. Ing. prof. Andonović razlaže rad više i niže geodezije. Viša geodezija obuhvata rad površina preko 100 klm² a za taj posao treba bezuvjetno geodeta, dočim niža geodezija obuhvata rad ispod te površine uz triangularnu mrežu III. i IV. reda, a za taj posao je osposobljen geometar. Za geometra, tvrdi, treba da ima maturu, ali ne stoji bezuvjetno na tom stanovištu da ju mora imati, dok za višu geodeziju bezuvjetno moramo imati geodeta. Drži, da bi trebalo sve osoblje kvalificirati prema tome, da li zna računski dio geodezije (III. i IV. red triangulacije) ili ne. Po njegovu mnijenju trebalo bi sve škole reformirati i postaviti ih na eksperimentalnu osnovu. Drži, da geometri s maturom i s dvije godine geodezije trebaju da uđu u I. Kategoriju kao potpuni fakultetlije, za to je mišljenja, da se mi sami klasiramo i da izradimo memorandum jedinstven za sve. Stoga stavlja slijedeći prijedlog: Glavna Uprava Udruženja imade da učini izmjene u memorandumu u sporazumu sa Sekcijama i da prema izloženim načelima tako saglasno sastavi memorandum, da bude određeno, dokle mogu da napreduju geodeti a dokle geometri, te da tako sastavljen memorandum podnese na nadležno mjesto. Skupština taj prijedlog prima.

Na to je uslijedilo kratko predavanje Rusa g. Jeršova, študenta tehnike VIII. semestra o »Teoriji sveopće aproksimacije« od profesora Dra. A. Faschinga. Prije samog predavanja razlaže ukratko, da je to filozofija tehničke nauke. Nakon svršenog predavanja preuzima predsjedništvo Skupštine g. prof. ing. D. Andonović.

10. Terenski dodatci geometrima.

G. Milić referiše o tom predmetu te predlaže, da se uz redovite dnevnicke bez odbitka 10% dade još i terenski dodatak za vrijeme terenskog rada a u visini od pol dnevnice. Pošto je pako teška kontrola, kad se taj terenski rad obavlja, predlaže, da se taj terenski dodatak isplaćuje prema danima rada na terenu i to paušalirano za vrijeme prosječno od 6 mjeseci isplata se ima vršiti u 12 mjesečnih obroka. Opravdanje za to imademo, jer taj terenski dodatak imadu i naši kolege kod Min. Polj. i Voda i Gradevina.

G. Jugović moli razjašnjenje jer ne razumije, o čemu se radi.

G. Vladimirović razlaže, da se način razlika između geometara kod detalja i geometra kod trinaugulacije, t. j. da triangularni geometar dobije veće dodatke i dnevnicke, jer imade i teži posao i ne prestano je na putu, što geometar kod detalja nije.

G. Milić predlaže, da se dadu svim geometrima potpune dnevnicke više od 50% istih kao terenski dodatak.

G. Vuletić je mnijenja, da nije pravo da se terenski dodaci paušaliraju, pa da ih dobije onaj, koji radi na terenu kao i onaj, koji ostaje u uredu.

G. Orešković razjašnjuje, što je bilo sadržano u starom paušalu. To su bile dnevnicke, doprinos za uzdržavanje instrumenata kao i svota za nabavu pisarničkih potrebština. Sada su, pošto je taj paušal ukinut, stariji službenici prikraćeni, jer ne mogu izlaziti na teren i zbog toga im ostaje gola plaća. Podjedno obrazlaže materijalno sta-

nje šefova i nadzornih organa, koji moraju naplaćivati iz svoga džepa, kada putuju na reviziju, jer im dnevnicica ne dostaje za život i stan, pa radi toga moraju da naplaćuju od plaće, a time prikraćuju familiju, jer žive razdvojeni na dvije strane. Stoga je prijevika nužda, da se činovnik obezbijedi tako, da bude mogao na svojim putovanjima izaći sa dnevnicom, a da ne mora stradati zajedno s obitelji, jer ju u protivnom slučaju mora prikratiti.

G. prof. ing. Andonović konstatuje, da imade mali konflikt između poslodavaca i namještenika i da ne valja način plaćanja. Trebalo bi, da se dode do sporazuma između posla po vremenu i parčetu. Stoga predlaže, da Uprava poduzme korake, da to pitanje sporazumno riješi i nade neki pravedni modus naplate.

G. Milić donša konkretan predlog koji glasi:

»Svim geometrima ima se na pune dnevnce bez redukcije od 10% u ime terenskog dodatka isplatiti 50% i to paušalirano na godinu, računajući 6-mjesečni rad na terenu.« Ovaj prijedlog usvaja Skupština s nadopunom da ga Glavna Uprava proštudira i prema tome sastavi memorandum te ga podnese na nadležno mjesto.

G. Podvinec razjašnjuje danas, jer jučer nije bio prisutan na skupštini, da Sekcija Zagreb nije primila dopis Glavne Uprave s prijedlogom zakona o premjeru. To smatra za dužnost da izjavi danas, jer kod jučerašnje debate nije prisustvovao. Skupština prima tu izjavu do znanja.

11. Eventualija.

G. Milić stavlja pitanje kako da se postupa sa Sekcijama Split i Ljubljana i da se stvori zaključak u tom pitanju.

G. Vidak obrazlaže što je sve učinila Gl. Uprava i smatra za poniženje, da ih se ponovno moli, da se vrate u Udruženje, te primjećuje, neka i oni iskuse, što smo mi kroz ovih 7 godina iskusili, i predlaže, da se izrazi žaljenje Sekcijama Ljubljana i Split radi njihova separatističkog i nekolegijalnog postupka spram Glavne Uprave, te da ih se pozove na regulisanje njihovih obveza spram Glavne Uprave.

G. prof. ing. Andonović predlaže privatni kontakt s njima, da ih se dovede natrag, ako je moguće, jer ne ćemo ni jedan ništa postići, ako ne radimo složno sjedinjenim silama. Na to g. Milić stavlja konkretan prijedlog, u kom se smislu imadu obavijestiti bivše Sekcije Ljubljana i Split, a taj glasi: »Glavna Skupština žali, što su geodeti u Ljubljani i Splitu svojim istupom i stvaranjem novog društva geodeta oslabili stalež, te time omeli borbu za polučenje općih ciljeva cijelog staleža. Taj prijedlog skupština prima.

G. Orešković drži, da bi trebalo Sekciju Osijek pod svaku cijenu održati.

G. Milić obrazlaže sve poduzete korake u tom smislu, ali nije bilo uspjeha. Na izvanrednu gl. skupštinu došlo je u svemu samo 7 članova, pa je preporučeno kolegama, da se upišu u obližnje Sekcije.

Skupština zaključuje, da se glavna redovita skupština Udru-

ženja održi u prvoj četvrti godine 1927. u Beogradu. Delegat beogradske Sekcije prima to s odobravanjem na znanje.

G. Alić predlaže da se izradi peticija na Gen. Dir. Katastra, da geometri, koji imaju svoje vlastite inštrumente, dobiju neku odštetu sa strane države t. j. da inštrumente država otkupi ili da dade geometrima neki godišnji doprinos za uzdržavanje inštrumenata. Skupština prima taj prijedlog.

G. prof. ing. Andonović predlaže, da se bira za začasnog člana ovog Udruženja dosadani predsjednik g. Stevo Vidak, za njegov požrtvovan rad oko napretka Udruženja. Skupština prima taj prijedlog jednoglasno.

G. Alić predlaže, da se pošalje pismena zahvala Rektoratu Visoke Tehničke Škole za ustupljenu dvoranu. Prima se. Skupština zahvaljuje g. Oreškovću, šefu izmjere, za iskazano gostoprimitvo.

Skupština je zaključena u 12 sati.

Tajnik: **Josip Krizmanić**, v. r. Predsjednik: **Milan Kurent**, v. r.

* * *

Iza Skupštine uputili su se mlađi učesnici skupštine do Direkcije šuma, da razgledaju operate triangulacije kompleksa državnih šuma u Gorskom Kotaru. Zatim su pregledali kod Općine Grada Zagreba nove katastarske mape i iza toga Arhiv Mapa.

Na brzozjavni pozdrav Nj. Veličanstvu, odaslan je s glavne skupštine Udruženja Geometra Kr. SHS, dne 28. marta, stigao je od Kabinetske Kancelarije ovaj pismeni odgovor:

Beograd, 31. marta 1926.

Glavnom Udruženju Geometara,

Zagreb.

Prijatno dirnut izrazima odanosti, podnesenim sa glavne skupštine geometara Kraljevine SHS., Nj. V. Kralj blagoizvoljeo je narediti, da se učesnicima te skupštine izjavi Njegova srdačna zahvalnost.

V. d. Šefa Kabineta Pomoćni Ministar **Janković**, s. r.

ZAPISNIK

glavne godišnje skupštine Udruženja Geometara — Sekcije Zagreb, održane dne 9. maja 1926.

Prisutni: potpredsjednik g. Čop, tajnik g. Podvinec, odborici gg. Alić, Krizmanić, Mavrić, Vesel i blagajnik g. Ralić.

G. Alić predlaže, da se staroj Upravi izrazi potpuno povjerenje, a s obzirom na malen broj učesnika neka se zamoli stara Uprava, da i dalje vodi agende Sekcije.

Podpredsjednik g. Čop moli blagajnika g. Ralića da čita izvještaj blagajne. Ovjerovljenje izvještaja uslijedit će naknadno, jer je član reviz. odbora g. Ivanović bolestan. G. Ralića, blagajnika Glavne Uprave, zamolila je skupština, da i nadalje vodi blagajnu Sekcija.

G. Ralić to prihvata i tuži se kao blagajnik Sekcije na nemar nekih civil. geometara u vršenju njihovih dužnosti kao članova sekcije.

Skupština opunomoćuje blagajnika g. Ralića, da u buduće takav nemar žigoše. G. geodeta Piafa napose će se pisemnim putem upitati, da li se još smatra članom naše Sekcije.

G. Podvinec predlaže, da skupština zamoli Glavnu upravu Udruženja, neka poradi oko toga, da budu nepravde, učinjene geometarskom staležu, iznešene od naših poslanika u Narodnoj Skupštini. Osobito da se istakne:

1. nepravedno razvrstanje u II. Kategoriju;
2. nepravedno brojenje službovniha godina na temelju ugarskoga zakon. čl. XXIV. od godine 1897. i ug. zak. čl. LXV. od god. 1912. a ne na temelju našega Zakona o činovnicima od 1923 god.;
3. nepravedno nabavljanje geod. inštrumenata na teret geometarima: svim državnim geometrima davaju se za službene radove državni inštrumenti, jedino drž. geometri u Hrvatskoj i Slavoniji moraju te skupe inštrumente sebi samj nabavljati.

G. Sabolović primjećuje s obzirom na brojenje službovniha godina, da bi Gen. Dir. Katastra mogla ugarske zak. članke upotrijebiti jedino za slučaj penzionisanja.

G. Podvinec veli, da je tu istu primjedbju već naveo bio u svojoj žaobi, podnesenoj radi nepravo odmjerenih godina službe Gen. Direkciji Katastra, no Gen. Dir. Katastra nije usvojila to tumačenje, nego je ostala pri svojem ranijem riješenju.

Uprava Sekcije saslušavši mnijenja pojedinih članova zaključuje, da se zamoli Glavna Uprava, neka bi što prije putem jedne predstavke, koja će se predati našim poslanicima, upozorila mjerodavne faktore i Skupštinu, da je stanje geometara s obzirom na prije navedne povrede neodrživo.

Zatim se prešlo na izbor novoga odbora. Izabrani su: potpredsjednikom g. Čop Rajko, tajnikom g. Podvinec Artur, blagajnikom g. Ralić Simeon, odbornicima gg. Alić, Klemenčić, Kohanski i Mavrić, zamjenicima odbornika gg. Sabo i Vesel te reviz. odbor od gg. Božića i Ivanovića.

Time je skupština zaključena.

U Zagrebu, dne 9. maja 1926.

Tajnik: **Podvinec**, s. r.

Skupština beogradskih geometara.

Beogradska Sekcija Udruženja Geometara održala je dne 25. aprila vanrednu skupštinu, na kojoj je pročitan izvještaj o ovogodšnjem glavnom kongresu u Zagrebu, a zatim izabrana nova Uprava.

Predsjednik je g. Ing. Dragomir Andonović, profesor Univerziteta u penziji;

potpredsjednik g. Petar Grizogono, inženjer, i g. Stevo Vukojac, geometar;

blagajnik g. Milan Dražić, docent Univerziteta;

sekretari gg. Sava Vrbanović i Arsenije Popović, geometar;

članovi gg. Jovan Jovanović, Akim Miljanić i Momčilo Metić;

nadzorni odbor gg. dr. Kosta Jovanović, profesor Univerziteta, Oskar Placerijano, Dimitar Milačić i Dušan Jovanović, geometri.

Za zastupnike Sekcije u Glavnu upravu izabrani su gg. Albin Vegba i Ilija Miladinović. Sekcija broji 52 člana.

Glavna Uprava Udruženja Geometara za Kr. SHS. sastavila je prema zaključku glavne redovite skupštine Udruženja, održane u Zagrebu dne 28. i 29. marta 1926. god.

Nacrt Zakona o Državnim Geodetskim Radovima

te ga predala šefu nadzorništva izmjere u Zagrebu g. Ivanu Oreškoviću uz zamolbu, da o tome Nacrtu Uprave izvijesti u anketnom odboru stručnjaka, koji je od 27. do 29. maja pretresao kod Gener. Darekcije Katastra u Beogradu Zakon o Katastru.

G. Orešković se molbi Uprave rado odazvao, pa je njegovom inicijativom cijeli tekst našega Nacrta u anketi pročitao. Nekoji dijelovi našega Nacrta bili su prema izjavi g. Oreškovića već sadržani i u Nacrtu Gener. Direkcije Katastra, a nekoi su članovi našega Nacrta anketi dobro došli, pa su i prihvaćeni.

Poblže o tome kao i tekst Nacrta Zakona donijet će naredno Glasilo.

Ispravci.

U Glasilu Geometara za januar, februar i mart 1926. podvukle su mnoge tiskarske pogreške, od kojih nekoliko onemogućuju i smisao teksta, zato je potrebno da se isprave, i to:

na str. 4. u 20. retku odozgora treba umetnuti iza riječi »Numerička triangulacija«: pretpostavlja ispravnost za podatke;

na str. 9. u 4. retku odozgora treba ispraviti: mjernička u numerička;

na str. 9. u 9, 10. i 11. retku odozdola treba tekst ispraviti tako, da bude cijela rečenica glasila: Zar će se moći predbaciti numeričkoj geodetskoj metodi, da je zastarjela zato, što će je iz stanovitih područja gotovo sasvim istisnuti aerofotogrametrija?

na str. 11. u 4. retku teksta odozdola treba ispraviti riječ »pa jedna« u pa je tek jedna;

na str. 18. u 1. retku odozgora ispravi osvijetlila u osviještila;

na str. 19. u 6. retku odozgora ispravi da u k a d;

na str. 21. u 8 retku odozgora ispravi proizvodnih u proizvodnih;

na str. 21. u 5. retku odozdola ispravi otvaranje u ostvaranje;

na str. 22. u 17. retku odozdola ispravi jednostavno u jednostrano;

na str. 23. u 14. retku odozdola treba da tekst glasi: tehn. posala. Tek ako ih pratimo češće i u većem opsegu, možemo naći, da sve ove nesuglasice izvire.